

Rapport

Datum: 15 april 1999

Rapportnummer: 1999/170

KLACHT Op 6 oktober 1998 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw C. te Melissant, met een klacht over een gedraging van Belastingdienst/Particulieren Middelburg en een gedraging van de Belastingdienst/Directie Particulieren Utrecht. Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als gedragingen van de Minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld. Op grond van de door verzoekster verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:
Verzoekster klaagt erover dat:

1. de Belastingdienst/Particulieren Middelburg een aan haar toekomende voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996 ad f 13.655 heeft gestort op een rekeningnummer dat niet ten name van haar staat, maar van haar toenmalige echtgenoot;
2. de Belastingdienst/Directie Particulieren Utrecht bij het nemen van zijn beslissing tot afwijzing van haar beroep tegen de afwijzing van het verzoek om kwijtschelding van de aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996 ten bedrage van f 6.464, onvoldoende rekening heeft gehouden met de foutieve storting door de Belastingdienst/Particulieren Middelburg.

Achtergrond

Burgerlijk Wetboek, 1. Boek 1; Personen- en familierecht Titel 6. Rechten en verplichtingen van echtgenoten Artikel 90, eerste en tweede lid:

- "1. Een echtgenoot is bevoegd tot het bestuur van zijn eigen goederen en, volgens de regels van artikel 97, tot het bestuur van goederen van een gemeenschap.
2. Het bestuur van een echtgenoot over een goed omvat de uitoefening, met uitsluiting van de andere echtgenoot, van de daaraan verbonden bevoegdheden, daaronder begrepen de bevoegdheid tot beschikking en de bevoegdheid om ten aanzien van dat goed feitelijke handelingen te verrichten en toe te laten, onverminderd de bevoegdheden tot genot en gebruik die de andere echtgenoot overeenkomstig de huwelijksverhouding toekomen."

Titel 7. De wettelijke gemeenschap van goederen Afdeling 2. Het bestuur van de gemeenschap Artikel 97, eerste lid:

- "1. Een goed der gemeenschap staat onder het bestuur van de echtgenoot van wiens zijde het in de gemeenschap is gevallen, voor zover niet de echtgenoten bij huwelijksvoorwaarden anders zijn overeengekomen of de rechter met toepassing van artikel 91 van dit boek anders heeft bepaald. Een goed dat moet worden geacht in de plaats te treden van een bepaald ander goed, komt onder het bestuur van de echtgenoot die het vervangen goed bestuurt. Een goed dat op naam van een der echtgenoten is gesteld, staat evenwel onder diens bestuur. Elk der echtgenoten is bevoegd tot stuiting van verjaring ten behoeve van de gemeenschap."

2. Boek 3. Vermogensrecht in het algemeen

Titel 1. Algemene bepalingen Afdeling 1. Begripsbepalingen Artikel 11:

- "Goede trouw van een persoon, vereist voor enig rechtsgevolg ontbreekt niet alleen, indien

hij de feiten of het recht, waarop zijn goede trouw betrekking moet hebben, kende, maar ook indien hij ze in de gegeven omstandigheden behoorde te kennen. Onmogelijkheid van onderzoek belet niet dat degene die goede reden tot twijfel had, aangemerkt wordt als iemand die de feiten of het recht behoorde te kennen." Toelichting bij artikel 11 uit Tekst & Commentaar Burgerlijk Wetboek (3e druk, 1998):

"Iemand is niet te goeder trouw: a. wanneer hij de feiten of het recht, die hem worden tegengeworpen, kende (subjectief criterium); of b, wanneer hij die feiten of het recht weliswaar niet kende, maar hij deze feiten of het recht had behoren te kennen (objectief criterium). Deze tweede norm is gebaseerd op de gedachte, dat van ieder, afhankelijk van de omstandigheden, enig onderzoek mag worden gevergd. Onmogelijkheid van onderzoek levert niet altijd goede trouw op. Wanneer men goede reden had om te twijfelen, kan men ook bij onmogelijkheid van onderzoek worden aangemerkt als iemand die niet te goeder trouw is (art. 11 tweede zin). Het 'recht'. Met kennis van het recht wordt bedoeld op kennis van het objectieve recht; hetgeen betekent dat het niet kennen van een rechtsregel vrij snel tot de conclusie zal voeren dat de betrokken persoon haar had behoren te kennen (...)." Titel 3. Volmacht Artikel 60:

"1. Volmacht is de bevoegdheid die een volmachtgever verleent aan een ander, de gevolmachtigde, om in zijn naam rechtshandelingen te verrichten.

2. Waar in deze titel van rechtshandeling wordt gesproken, is daaronder het in ontvangst nemen van een verklaring begrepen." Artikel 61, eerste en tweede lid:

"1. Een volmacht kan uitdrukkelijk of stilzwijgend worden verleend.

2. Is een rechtshandeling in naam van een ander verricht, dan kan tegen de wederpartij, indien zij op grond van een verklaring of gedraging van die ander heeft aangenomen en onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijze mocht aannemen dat een toereikende volmacht was verleend, op de onjuistheid van deze veronderstelling geen beroep worden gedaan." Toelichting bij artikel 61 uit Tekst & Commentaar Burgerlijk Wetboek (3e druk, 1998):

"(...) **e) Wederpartij mocht zulks redelijkerwijs aannemen.** De wet voegt aan het subjectieve 'hebben aangenomen' een objectiverend 'hebben mogen aannemen' toe, en verwijst aldus naar de algemene regel van artikel 11 (goede trouw)." Personen en Familierecht, Asser-serie (15e druk, 1998) Hoofdstuk IV, paragraaf 5. Het bestuur van de gemeenschapsgoederen:

"(...) "343. *Volmacht*. Indien de onbevoegde echtgenoot zonder toereikende volmacht in naam van de bevoegde echtgenoot handelde, gelden de algemene regels van titel 3 van Boek 3 BW. De wederpartij wordt dus beschermd, als hij op grond van een verklaring of gedraging van de bestuursbevoegde echtgenoot heeft aangenomen en in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze mocht aannemen dat een toereikende volmacht was verleend (art. 3:61 lid 2 BW)."

Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Particulieren Middelburg en de Belastingdienst/Directie Particulieren Utrecht verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd een aantal specifieke vragen gesteld. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De Belastingdienst/Directie Particulieren Utrecht deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van de Belastingdienst/Particulieren Middelburg gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. Feiten

1. Verzoekster was in de eerste helft van 1997 nog in gemeenschap van goederen gehuwd en woonachtig op het adres A te M.
2. Verzoeksters toenmalige echtgenoot zond op 30 mei 1997 een fax met navolgende inhoud naar de Belastingdienst/Particulieren Middelburg, vestiging Zierikzee (de Belastingdienst):
 "...Geachte Mevrouw, Naar aanleiding van ons telefoongesprek op 29-05 jl. fax ik u de nieuwe bank NR door. Dit betreft sofi nummer (...) t.n.v. (verzoekster; N.o.) EO van (verzoeksters toenmalige echtgenoot; N.o.) sofi nummer (...). Bank nummer was Y Rabobank. En dat komt te vervallen. Nieuwe bank nummer wordt VSB bank: X. U meldde mij dat deze opgave nog niet verwerkt was, graag uw medewerking hier in. Met vriendelijke groeten..." Onderaan deze fax stond de naam van verzoeksters toenmalige echtgenoot, daaronder de naam van verzoekster en tussen beide namen zijn handtekening. Geheel rechtsonder aan de fax stond nog vermeld:
 "...Afkomstig van. (de naam van verzoeksters toenmalige echtgenoot, woonadres A en het faxnummer; N.o.)..."
3. Rekeningnummer X stond en staat niet ten name van verzoekster.
4. De Belastingdienst gaf nog dezelfde dag via een mutatieformulier aan de Centrale betalingsadministratie in Apeldoorn (CBA) door dat ten behoeve van verzoekster als belanghebbende in het VASTGIRO bestand rekeningnummer Y in rekeningnummer X moest worden gemuteerd. Dat deed de CBA. In het formulier aan de CBA was vermeld dat belanghebbende een en ander schriftelijk aan de Belastingdienst had meegedeeld.
5. De Belastingdienst liet vervolgens via de CBA in de loop van juni 1997 een voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996 voor verzoekster ten bedrage van f 13.655 storten op rekeningnummer X.
6. Bij brief van 12 november 1997 deelde verzoekster de Belastingdienst onder meer het

volgende mee:

"Sinds februari 1997 gingen (mijn ex-echtgenoot; N.o.) en ik scheiden. Er was een tekort op onze gezamenlijke rekening (Y; N.o.) bij de RABO BANK. Afgesproken was dat ik zou helpen de rekening aan te zuiveren en dat deed ik, niets vermoedend. In augustus waarschuwde een medewerker v.d. bank mij dat er iets mis was met de rekening. Na het bestuderen van copieën van de afschriften, bleek dat (mijn ex-echtgenoot; N.o.) al sinds februari een andere bank had en daar zijn geld naar liet overmaken. Inmiddels had ik al f 8.800 overgemaakt. Mij werd geadviseerd met stortingen te stoppen omdat er meer mis was. Het bleek dat (mijn ex-echtgenoot; N.o.) een persoonlijke rekening had die ook ver in het rood stond. Met (mijn ex-echtgenoot; N.o.) was de afspraak gemaakt dat ons beider belastingteruggave op de gezamenlijke rekening zou worden gestort. In augustus is er door de bank contact geweest met (mijn ex-echtgenoot; N.o.). Deze zei dat de belasting nog niet had uitbetaald. Oktober werd ik wantrouwig omdat er steeds meer schulden boven tafel kwamen, en heb ik de belastingdienst gebeld. U kunt zich voorstellen dat ik vreselijk schrok toen mij verteld werd dat er in juni op mijn naam en sofi nr. f 13.655 was overgemaakt, niet naar de gezamenlijke rekening, maar naar een nummer bij een andere bank nl: X. Inmiddels komen er steeds meer "verborgen" schulden boven tafel en deurwaarderskantoren. Het ergste van alles is dat we in gemeenschap v. goederen waren getrouwd en ik m'n ex-man vertrouwde. Nu zal ik moeten delen in alle schulden die hij opgebouwd heeft en dat is héél veel. (...) Mijn vraag aan u is: zou het mogelijk zijn dat de belasting het mij toekomende bedrag van f 13.500 terugvordert zodat er schulden afbetaald kunnen worden? Ondertussen "logeert" mijn ex-man al vanaf sept. bij zijn nieuwe vriendin en leeft als een god in Frankrijk."

7. De Belastingdienst deelde verzoekster in zijn brief van 7 januari 1998 onder meer mee het volgende mee:

"Bij de centrale betalingsadministratie in Apeldoorn heb ik een kopie opgevraagd van de brief naar aanleiding waarvan het rekeningnummer is gewijzigd. De brief is geschreven door uw ex-echtgenoot op 30 mei 1997. In de brief wordt voor u beiden een nieuw rekeningnummer doorgegeven. Er is nagegaan of u beiden op het opgegeven adres stond ingeschreven en op 30 mei was dat nog steeds het geval. Vervolgens is voor u beiden het nieuwe rekeningnummer ingevoerd. Het is mij inmiddels wel duidelijk dat uw rekeningnummer niet gewijzigd moest worden, maar dat stond wel in de brief. Tot mijn spijt moet ik u mededelen dat ik aan de betaling niets meer kan herstellen. De teruggaaf is in de gemeenschappelijke boedel gevallen en bij de boedelverdeling moet er afgerekend worden. Om u niet geheel in de kou te laten staan wil ik uw ex-echtgenoot sommeren om het bedrag van f 13.655 aan de Belastingdienst terug te storten. Na ontvangst van dit bedrag zal ik het overmaken naar uw rekeningnummer."

8. Bij brief van 20 april 1998 liet de Belastingdienst verzoekster weten dat hij verzoeksters ex-echtgenoot had verzocht om het bedrag aan de Belastingdienst terug te storten, maar dat dat niet was gebeurd en dat verzoekster nu zelf een civiele procedure kon beginnen om het geld terug te krijgen.

9. Met dagtekening 14 mei 1998 legde de Belastingdienst verzoekster de definitieve

aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996 op ten bedrage van f 6.464.

10. Bij brief van 21 juli 1998 wees de Belastingdienst het verzoek van verzoekster af om kwijtschelding van de aanslag over 1996.

11. De Belastingdienst/Directie Particulieren Utrecht wees bij brief van 23 september 1998 het beroep van verzoekster af tegen de beslissing van de Belastingdienst/Particulieren Middelburg. De Directie Particulieren motiveerde de afwijzing van het beroep als volgt: "...Uw beroep van 28-07-1998 tegen de beslissing van de Belastingdienst/Particulieren Middelburg op uw verzoek om kwijtschelding van de aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996, (...), is tijdig. Daarom verklaar ik u ontvankelijk in uw beroep. Ik deel u echter mede dat de door u aangevoerde argumenten niet kunnen leiden tot een herziening van het door voormelde Belastingdienst ingenomen standpunt. Eerder werd aan u met dagtekening 27-06-1997 een negatieve aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996 opgelegd ter grootte van f 13.655,00. Bij de negatieve voorlopige aanslag ontving u de toelichting dat het een voorlopige teruggave betreft, die is gebaseerd op de gegevens die u op het aangiftebiljet heeft verstrekt. Er werd daarbij op gewezen dat de definitieve aanslag wordt vastgesteld nadat uw aangifte is gecontroleerd en dat bij die controle kan worden afgeweken van de door u verstrekte gegevens, hetgeen ertoe kan leiden dat u nog een teruggave ontvangt of een bedrag moet terugbetalen. Bij controle van de aangifte is de inspecteur inderdaad van de verstrekte gegevens afgeweken, hetgeen heeft geleid tot het opleggen van de onderwerpelijke aanslag. In uw beroepschrift stelt u dat u het bedrag nooit ontvangen heeft. Uit de vordering van uw advocaat blijkt echter dat de teruggaaf in de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap is meegenomen. Dat uw ex-echtgenoot zijn deel uit de huwelijksgoederengemeenschap nog niet aan u heeft terugbetaald, is een zaak tussen u en uw ex-echtgenoot. De Belastingdienst is hierin geen partij. Gelet op het vorenstaande vind ik niet de vrijheid de onderwerpelijke aanslag geheel of ten dele kwijt te schelden..."

B. Standpunt verzoekster

1. Voor het standpunt van verzoekster wordt verwezen naar de klachtsamenvatting onder **KLACHT**

2. Verzoekster deelde nog mee dat haar toenmalige echtgenoot het aangifteformulier inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996 had ingevuld en dat zij het blindelings had ondertekend. De boedelscheiding zou mogelijk medio 1999 plaatsvinden.

C. Standpunt Belastingdienst/Particulieren Middelburg

In reactie op klachtonderdeel 1. bracht de Belastingdienst het volgende naar voren:

"...Wat de feiten betreft:

- Op 30 mei heeft (verzoeksters toenmalige echtgenoot; N.o.), mede namens zijn echtgenote, (verzoekster; N.o.) door middel van een fax aan de destijdsse vestiging Zierikzee van mijn eenheid verzocht om het in gebruik zijnde rekeningnummer van het echtpaar bij de Rabobank te vervangen door het nummer X bij de VSB-bank. Ik voeg een afschrift bij. - Ten tijde van de gebeurtenis (30 mei 1997) was het echtpaar nog gehuwd in gemeenschap van goederen en volgens de gemeentelijke basisadministratie woonachtig

op het adres A. te M. - De medewerker heeft op basis van deze gegevens gemeend dat de mutatie kon worden aangebracht. - De teruggaaf is in de huwelijksgoederengemeenschap terecht gekomen. Mutaties zoals de onderhavige worden alleen geaccepteerd als duidelijk is dat een bevoegde de mutatie aanmeldt. In dit geval is de aanvankelijk telefonisch aangekondigde mutatie op kennelijk verzoek van mijn medewerkster schriftelijk bevestigd. De betreffende fax vermeldt weliswaar bij nader inzien slechts één handtekening maar wel de namen van beide echtelieden. Het echtpaar woonde op één adres. Uit de fax was niet duidelijk op te maken dat de gegevens gemanipuleerd zouden kunnen zijn. Ik ben van mening dat de medewerkster er in redelijkheid van kon uitgaan dat de inhoud van de fax: "wij wensen de wijziging van een en/of-nummer in een ander en/of-nummer" juist was. Op de lokale eenheid wordt geen naam/nummer-overeenstemming gecheckt. De filosofie daarbij is dat de belanghebbende het mutatieverzoek schriftelijk indient; daarmee is een naam/nummer-toets niet relevant. De Belastingdienst/Centrale betalingsadministratie verricht geen bijzondere controle op gegevens die door de lokale eenheden worden toegezonden. De medewerkster heeft mijns inziens het nieuwe nummer op basis van haar informatie terecht aan de Belastingdienst/Centrale betalingsadministratie aangemeld ter opname in bestand Vastgiro. Het negeren van het feit dat een van de handtekeningen op de fax ontbrak is onder de gegeven omstandigheden niet aanrekenbaar. Er is mij ook overigens niet gebleken dat de Belastingdienst enig idee had of kon hebben dat het huwelijk teneinde liep, dat de ene echtgenoot de andere wilde benadelen en dat de Belastingdienst daarin als instrument zou worden gebruikt. (...) Ik acht de klacht niet gegrond. Weliswaar is achteraf blijkend "kennelijk gemanipuleerde" informatie verstrekt waardoor een ander nummer is gebruikt maar het gebruik van het oorspronkelijke nummer had ook geleid tot beschikbaarheid van (mede) echtgenoot. In die zin is belanghebbende niet geschaad, ook gelet op het bestaan van een gemeenschap van goederen. Naar mijn gevoel is er geen goede reden om naar aanleiding van deze kwestie de handelwijze van mijn eenheid te herzien..."

D. Standpunt Belastingdienst/Directie Particulieren Utrecht

1. In reactie op klachtonderdeel 2. bracht de Directie Particulieren het volgende naar voren:

"...Adressant heeft verzocht om kwijtschelding van de opgelegde aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996 (...). De betreffende aanslag vloeit voort uit een aan belanghebbende opgelegde negatieve voorlopige aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996. Bij deze negatieve voorlopige aanslag ontving belanghebbende de toelichting dat het een voorlopige teruggave betreft, die gebaseerd zijn op de gegevens die op het aangifte biljet zijn verstrekt. Er werd daarbij op gewezen dat de definitieve belastingaanslag wordt vastgesteld nadat de betreffende aangifte is gecontroleerd, hetgeen ertoe kan leiden dat nog een teruggaaf wordt ontvangen of een bedrag moet worden betaald. Bij het vaststellen van de onderwerpelijke definitieve aanslag is inderdaad afgeweken van de door adressant gedane aangifte. Het is vaststaand beleid dat geen kwijtschelding wordt verleend voor onderwerpelijke aanslagen. Een

verzoek om een betalingsregeling is door de Belastingdienst/ Particulieren Middelburg d.d. 18 juli 1998, afgewezen in verband met de persoonlijke en financiële situatie van adressant. Aan adressant is een betalingsregeling voorgesteld. Het door adressant ingediende beroepsschrift is afgewezen om reden van bovenvermelde te hoge negatieve voorlopige aanslag. In het aan u gericht verzoek geeft adressant aan dat het betreffende bedrag niet door haar is ontvangen. Echter vermeld moet worden, dat de advocaat van adressant bij de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap de betreffende teruggaaf heeft meegenomen als vordering van adressant op haar ex.echtgenoot. Het feit, dat deze vordering niet wordt voldaan door haar ex.echtgenoot mag de Belastingdienst niet worden aangerekend..."

2. De Directie Particulieren verstrekke bij haar reactie een afschrift van een deel van een (concept-)dagvaarding, waarbij verzoekster (als eiseres) aan de rechtbank primair heeft gevraagd haar vordering tot verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap als volgt vast te stellen:

"...aan gedaagde (verzoeksters ex-echtgenoot; N.o.) wordt toegescheiden:

1. de belastingteruggave 1996 van eiseres van f 13.655,- en gedaagde te veroordelen om aan eiseres wegens overbedeling te betalen een bedrag van f 6.827,50;
2. de belastingteruggave 1996 van gedaagde van p.m. en gedaagde te veroordelen om aan eiseres wegens overbedeling te betalen de helft van deze belastingteruggave;
3. de belastingaanslag 1997 t.n.v. gedaagde;
4. debetsaldo Rabobank te Middelharnis onder rekeningnummer: Z van +/- f 9.019,93, zulks onder de verplichting eiseres ter zake te vrijwaren;
5. debetsaldo Rabobank te Middelharnis onder rekeningnummer: Y van +/- f 10.074,03, zulks onder de verplichting eiseres ter zake te vrijwaren;
6. schuld bij Alcredis Finance van +/- f 32.000,--, zulks onder de verplichting eiseres ter zake te vrijwaren;
7. schuld aan Autoschade B. B.V. overeenkomstig het vonnis van de Kantonrechter te Sommeldijk van 26 september 1997 van f2.844,84 + kosten, zulks onder de verplichting eiseres ter zake te vrijwaren;
8. Saldo bij de VSB Bank te, onder rekeningnummer: X;
9. schuld aan C.E.N. B.V. van f 319,65
10. schuld aan de tandarts van f 177,-- en gedaagde te veroordelen om aan eiseres wegens overbedeling te betalen een bedrag van f 88,50; aan eiseres wordt toegescheiden:

1. de belastingaanslag 1997;
2. schuld bij N. van +/- f 2.857,--, zulks onder de verplichting gedaagde ter zake te vrijwaren;
3. schuld aan het LBIO van +/- f 4.907,42, zulks onder de verplichting gedaagde ter zake te vrijwaren..."

Beoordeling

I. . Ten aanzien van de storting van de voorlopige teruggaaf door de Belastingdienst/Particulieren Middelburg

1. Verzoekster klaagt er in de eerste plaats over dat de Belastingdienst/Particulieren Middelburg (de Belastingdienst) een aan haar toekomende voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996 ten bedrage van f 13.655 heeft gestort op een rekeningnummer dat niet ten name van haar staat, maar van haar toenmalige echtgenoot met wie zij in gemeenschap van goederen gehuwd is geweest.
2. De toenmalige echtgenoot van verzoekster heeft bij fax van 30 mei 1997 aan een medewerker van de Belastingdienst laten weten dat met betrekking tot zijn en verzoeksters sofi-nummer het oude rekeningnummer Y was vervallen en moest worden vervangen door rekeningnummer X. Onderaan deze mededeling is ook de naam van verzoekster vermeld. Op het faxbericht was alleen door verzoeksters toenmalige echtgenoot een handtekening geplaatst. De medewerker van de Belastingdienst heeft via de gemeentelijke basisadministratie gecontroleerd of verzoekster en haar toenmalige echtgenoot op dat moment nog op het zelfde adres stonden ingeschreven. Dat was het geval. Daarop heeft bedoelde medewerker een mutatieformulier opgemaakt ten behoeve van het VASTGIRO-bestand van de Centrale betalingsadministratie en daarop aangegeven dat de belanghebbende (verzoekster) schriftelijk te kennen had gegeven dat voor de verwerking van (terug-)betalingen het nieuwe rekeningnummer X moest worden gebruikt. Dat formulier is verwerkt. Anders dan het oude rekeningnummer Y staat rekeningnummer X niet ten name van verzoekster. De Belastingdienst heeft vervolgens ten behoeve van verzoekster in de loop van juni 1997 de voorlopige negatieve teruggaaf inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996 ten bedrage van f13.655 gestort op rekeningnummer X.
3. De Belastingdienst stelt zich op het standpunt dat de medewerker van de Belastingdienst er in redelijkheid van kon uitgaan dat de inhoud van de fax juist was. Een controle op naam/nummer-overeenstemming wordt op de lokale eenheid niet gedaan. Volgens de Belastingdienst worden mutaties als deze alleen geaccepteerd als duidelijk is dat een bevoegde de mutatie aanmeldt.
4. Het staat vast dat het verzoek tot wijziging van het rekeningnummer Y in rekeningnummer X niet van verzoekster afkomstig is geweest, maar van haar toenmalige echtgenoot. Voorts staat vast dat de Belastingdienst heeft betaald op rekeningnummer X, dat niet ten name van verzoekster staat of heeft gestaan. Voor zover het standpunt van de Belastingdienst aldus moet worden begrepen, dat de betrokken medewerker heeft mogen afgaan op de schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid, omdat het verzoeksters toenmalige echtgenoot betrof, met wie verzoekster in gemeenschap van goederen was gehuwd en omdat beiden op het zelfde adres A te M. stonden ingeschreven, is dat standpunt niet juist.
5. De wetgever heeft, ook in het geval echtelieden in gemeenschap van goederen zijn gehuwd, iedere echtgenoot de bevoegdheid verleend om zelfstandig het 'bestuur' uit te oefenen over de van zijn of haar kant in de gemeenschap vallende goederen (zie

ACHTERGROND onder 1.). Onder goederen zijn (is) mede te verstaan: (het recht op) belastingteruggaven. Het bestuur in vorenbedoelde zin omvat ook de bevoegdheid van verzoekster te beslissen op welke rekening een voor haar bestemde belastingteruggave, zoals onder meer de voorlopige teruggaaf 1996, moet worden gestort.

6. Nu het verzoek tot wijziging van het rekeningnummer alleen door de toenmalige echtgenoot van verzoekster is ondertekend, is het verzoek uitsluitend door hem gedaan. Omdat het verzoek door de toenmalige echtgenoot van verzoekster, blijkens de tekst van het verzoek, mede namens verzoekster werd gedaan, had hij een machtiging van verzoekster moeten overleggen. Nu de machtiging van verzoekster ontbrak, had de Belastingdienst om deze machtiging moeten vragen. Dat is niet gebeurd. De Belastingdienst heeft daarom ten onrechte kunnen volstaan met het onderzoek naar het woonadres. Indien de Belastingdienst wel om een machtiging van verzoekster had gevraagd, zou dit er toe hebben geleid dat de voorlopige teruggaaf ten behoeve van verzoekster in elk geval zou zijn gestort op een rekeningnummer dat haar instemming had en waarover zij had kunnen beschikken. De onderzochte gedraging is op dit onderdeel niet behoorlijk.

II. . Ten aanzien van de beslissing van de Belastingdienst/Directie Particulieren Utrecht

1. Indien verzoekster de beschikking had gehad over de voorlopige teruggaaf, zou zij een bedrag hebben kunnen reserveren voor het geval zij op grond van de definitieve aanslag inkomstenbelasting/ premie volksverzekeringen 1996 enig bedrag aan de Belastingdienst zou moeten terugbetalen. Verzoekster zou dan in de gelegenheid zijn geweest haar verplichting na te komen om het bedrag van f6.464 aan de Belastingdienst terug te betalen. Het is aan de Belastingdienst toe te rekenen dat dit voor verzoekster niet mogelijk is geweest. Onder deze omstandigheden had het in de rede gelegen dat de Belastingdienst met verzoekster naar een oplossing had gezocht, bijvoorbeeld door haar op haar verzoek kwijtschelding te verlenen dan wel niet verder te bemoeilijken voor de definitieve aanslag.

2. In de hiervoor onder 1. gegeven beoordeling ligt besloten dat de Belastingdienst/Directie Particulieren Utrecht in haar beslissing van 23 september 1998 tot afwijzing van verzoeksters beroep in verband met kwijtschelding van de aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996 ten bedrage van f 6.464, ten onrechte is voorbijgegaan aan de aan de Belastingdienst/Particulieren Middelburg toe te rekenen handelwijze en aan de vraag welke gevolgen de Belastingdienst daaraan zou moeten verbinden. De onderzochte gedraging is dan ook niet behoorlijk. In het voorgaande bestaat aanleiding om in dit rapport een aanbeveling op te nemen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedragingen van de Belastingdienst/ Particulieren Middelburg en van de Belastingdienst/Directie Particulieren Utrecht, die worden

aangemerkt als gedragingen van de Minister van Financiën, is gegrond. **AANBEVELING**
De Staatssecretaris van Financiën wordt in overweging gegeven te bevorderen dat de Belastingdienst/Particulieren Middelburg - met inachtneming van hetgeen onder Beoordeling II.1. is overwogen het bedrag van de aan verzoekster opgelegde definitieve aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1996 kwijt te schelden dan wel buiten invordering te stellen.